

פרק קכה

מסלות ברזל

פרק קכה
פקודות
מס' 30 לש' 1927
מס' 4 לש' 1931
מס' 30 לש' 1930

פקודה הקובעת הוראות להסדרת מסלות הברזל

[16 בלוקטוב, 1927]

השם הקצר

1. פקודה זו תקרא פקודת מסלות-הברזל.

חלק א' — מבוא

2. לצורך הפקודה הזאת יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד פירוש אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר —

„מנהל כללי” פירושו הפקיד שנתמנה ע”י הנציב העליון לשמש מנהל כללי של מסלות הברזל הפלשתינאיות (א”י) ;

„סחורה” פירושה כל מרכולת שמותר להובילה בקרונות-סחורה מחוברים לרכבות-סחורה או לרכבות מעורבות ;

„מסלת-ברזל ממשלתית” פירושה מסלת-ברזל המתנהלת ע”י ממשלת פלשתינה (א”י) ;

„בעלי-חיים” כוללים כל בהמות חיות, דגים, תרנגולים ושאר עופות חיים שמותר להובילם ברכבות-נוסעים, ברכבות-סחורה או ברכבות מעורבות ;

„חבילות” פירושן כל חבילות, מטענים, דגים, פירות, עופות וכל שאר חפצים, חמרים או דברים שמותר להובילם ברכבות-נוסעים, פרט לאותם חפצים הכלולים בגדר „חפצי נוסעים” והכפופים לתנאים שיקבעו לכך ;

„נוסע“ פירוש כל אדם הנוסע במסלת־הברזל או הנמצא בשטח מסלת־הברזל על מנת לנסוע במסלת־הברזל ;

„חפצי־נוסעים“ פירושם כל אותם החפצים שנוסע לוקח עמו לשמוש ולנוחיותו הפרטיים, לפי הרגליו וצרכיו של המעמד שעליו נמנה הנוסע, בין שהם חפצים המשמשים לו לצרכיו התכופים ובין שהם חפצים שהנוסע לוקח אתו למטרה הסופית של נסיעתו, אבל אין המונח כולל חפצים המובלים לצרכי עסק, פרקמטיא או ריוח אלא כשהנוסע הוא סוכן־מסחרי נוסע ;

„מסלת־ברזל“ פירושה מסלת־ברזל או חלק הימנה המשמשים להובלה צבורית של נוסעים, בהמות או סחורות, ולצורך הסעיפים 5 עד 10 יהא המונח כולל מסלת־ברזל ההולכת ונבנית ; כמו כן כולל המונח —

(א) כל הקרקעות שמבפנים לגדרות ולציוני־תחום אחרים המציינים את גבולות הקרקעות השיכים למסלת הברזל ; וכשאינן גדרות וציונים, יכלול המונח את כל הקרקעות המשתרעות בתוך חמשה עשר מטר משני עברי הקו המרכזי ;

(ב) כל שורות פסים, מסלה צדדית או ענפי מסלה המשמשים לצורך מסלת הברזל או בקשר אתה ;

(ג) כל התחנות, הרציפים, בתי המלאכה, בתי החרושת, המיסדר או מנגנון המכונות הקבוע ועומד וכל שאר מפעלים שהוקמו לצורך מסלת הברזל או בקשר אתה ;

(ד) כל המעברות, הספינות, הסירות והרפסודות המשמשים לצרכי תנועת מסלת הברזל, והשייכים לרשות המנהלת את מסלות הברזל או השכורים או מתנהלים על ידה ;

(ה) כל הקטרים, עגלות הנוסעים, המרכבות להובלת סחורה ובעלי חיים או נכסי ניד אחרים המשמשים לצרכי ההובלה של מסלת הברזל ;

„הנהלת מסלות הברזל“, כשהמונח דן במסלות ברזל המתנהלות ע״י ממשלת פלשתינה (א״י), פירושה המנהל הכללי, והרי זה כולל גם

את הממשלה, וכל זמן שמסלת ברזל הולכת ונבנית יהא המונח כולל אף את מהנדס המסלה, וכשהמונח דן במסלת ברזל המתנהלת ע"י חברת מסלת ברזל, פירושה חברת מסלת הברזל;

„פקיד מסלות הברזל“ פירושו כל שמינוהו למלא תפקיד בקשר עם מסלות הברזל;

„תשלום“ כולל דמי נסיעה, תשלום או פרעון אחר להובלת כל גוסע, בהמה או סחורה;

„רכבת“ כוללת קרונות (טרולי).

חלק ב. — בנין מסילות ברזל, מפעלי נוחות וכו' והחזקתם.

3. אסור לשום אדם או חברה לבנות, לנהל או להחזיק מסלת ברזל בכספים פרטיים, אלא אם כן הניחו תחלה אצל המזכיר הראשי תכנית לבנין מסלת הברזל, להחזקתה ולנצולה.

4. שום מסלת ברזל או חלק הימנה לא יפתחו לשמוש הקהל עד שלא מסרה הנהלת מסלת הברזל לנציב העליון הודעה על כונתה לפתוח את מסלת הברזל לשמוש הקהל, ועד שלא בדק פקיד שנתמנה ע"י הנציב העליון את מסלת הברזל והודיע כי לדעתו אין בפתחת מסלת הברזל משום סכנה לצבור.

5. (1) לצורך בניתה, החזקתה והנהלתה של מסלת ברזל או כדי להתקין מקום לעבודות אחרות הקשורות בה, רשאי הנציב העליון, בהתחשבו עם הוראות פקודה זו ועם הוראות כל פקודה אחרת בנידון רכישת אדמות למטרות צבוריות הנוהגות באותה שעה, למלא את ידה של הנהלת מסלת הברזל —

(א) לעשות או לבנות, לשעה או לתמיד, כל שטחים משופעים, קשתות, מנהרות, דייקים, חריצים, ברכות, גשרים, כבישים, פסי מסלת ברזל, דרכים, מעברים, צנורות, ביבים, גמלות, קוי גבול, חיתוכים וגדרות ככל אשר תדרוש הנהלת מסלות הברזל, בתוך כל אדמה, עליה, דרכה או מתחת או ממעל לכל אדמה או לכל רחוב, גבעות, עמקים, כבישים, מסלות ברזל או חשמליות, נהרות, תעלות, פלגים או כל זרמי מים אחרים, או כל ביבים, צנורות מים, צנורות גז, חוטי חשמל או עמודי חשמל;

(ב) לשנות את מהלכם של כל נהרות, פלגים או אמות מים לצורך בניתם והחזקתם של ניקבות, גשרים, מעברות או כל עבודות אחרות שממעל להן או מתחת להם; ולהטות, להרחיב, להצר או לשנות, אם לשעה או לתמיד, את מהלכם של כל נהרות, פלגים או אמות מים או כל כבישים, רחובות או דרכים או להגביה או להנמיך את שטחם של אלה כדי להעבירם ביתר נוחיות ממעל למסלת הברזל, מתחת לה או לצדה, ככל אשר תדרוש הנהלת מסלות הברזל;

(ג) למתוח ביבים או צנורות לתוך כל אדמה הסמוכה למסלות הברזל, דרכה או מתחת לה, לשם העברת מים מן הרכבת או אליה;

(ד) להקים ולבנות בתים, מחסני סחורות, משרדים ושאר בנינים, וכל חצרות, תחנות, רציפים, מכונות, מכשירים ושאר עבודות וצרכים שהנהלת מסלות הברזל תדרשן;

(ה) לשנות, לתקן, או להפסיק כל בנינים, עבודות וצרכים כאמור לעיל, כלם או מקצתם, ולהעמיד אחרים במקומם;

(ו) לעשות כל מיני פעולות אחרות הדרושות להתקנתן, להחזקתן, לתקונן או לשמושן של מסלות הברזל.

(2) לצורך פקודה זו יכול הנציב העליון למלא את ידה של הנהלת מסלות הברזל לשנות את המישר או את המצב של כל צנור להספקת גז, מים או אויר לחוץ או של כל צנור או תעלה, או את המצב של כל חוט חשמל או עמוד חשמל:

בתנאי —

(א) שהודעה מספקת על כונתה לעשות כן ועל הזמן שבו תחל העבודה תמסר לרשות המקומית או לחברה שלידה מסורה ההשגחה על הצנור, התעלה, הביב, החוט או העמוד, וכשהצנור, התעלה, הביב, החוט או העמוד אינם נתונים להשגחתה של רשות מקומית או חברה, תמסר ההודעה לאדם שהצנור, התעלה, הביב, החוט או העמוד נתונים להשגחתו;

(ב) שרשות מקומית, חברה או אדם המקבלים הודעה כנ"ל יוכלו לשלוח אדם לפקח על העבודה, והנהלת מסלות הברזל תמלא עבודה כזאת כדי הנחת דעתו של האדם השלוח כנ"ל, ויעשו ביניהם כל הסדורים להמשיך, בזמן שהעבודה נעשית, את הספקת הגז, המים, האויר הלחוץ או החשמל או את החזקת הביוב, הכל כפי שיחייב הענין ;

(ג) שהשמוש בסמכויות הנ"ל, במדה שהן נוגעות לחוטי החשמל, תחולנה עליו גם הוראות כל פקודה אחרת בנידון מפעלי חשמל הנוהגת אותה שעה.

זכות הכניסה לקרקעות
סמוכות כדי למנוע או
לתקן נזקים

6. (1) יכול הנציב העליון להרשות את הנהלת מסלות הברזל להכנס לתחומי כל קרקעות הסמוכות למסלות הברזל במקרה של תאונה או תקלה או של חשש תאונה או נזק לאיזה חריץ, דייק או למפעל אחר במסלת הברזל, כדי לתקן את ההיזקות של התאונה או כדי למנוע את התאונה או כדי לעשות סדורים זמניים למהלכה הרגיל של מסלת הברזל, ולעשות את כל אותן העבודות שתהיינה דרושות לאותה מטרה.

(2) בשעת הצורך תוכל הנהלת מסלות הברזל להכנס לקרקעות ולעשות את העבודות הנ"ל בלא אשור מוקדם מאת הנציב העליון ; אלא שבמקרה זה עליה להגיש לנציב העליון במשך שבועים ושתיים שעות משעת הכניסה, דו"ח שבו תפרט את מהות התאונה שאירעה או שחוששים שתארו ואת העבודה שדרוש לעשות.

(3) כל שסבל היזקות מחמת השמוש בסמכויות הנתונות בסעיף זה יהא זכאי בפיצויים בעד ההיזקות ואם לא באו הניזוק והנהלה לכלל הסכם בענין הפיצויים, אפשר לגבותם ע"י תביעה בפני בית משפט אורחי.

7. (1) הנציב העליון יצוה את הנהלת מסלות הברזל להקים, מיד עם מפעלי נוחות הנחת המסילה, את העבודות דלקמן לשם סדור נוחות לבעלים או למחזיקים של הקרקעות הסמוכות ולשמור ולהחזיק אותן העבודות מאז ולאח"כ —

(א) כל מיני צילובי דרכים, גשרים, קשתות, תעלות ומעברים נוחים, במספר שיהא דרוש, לדעת הנהלת מסלות הברזל, כדי לתקן את כל ההפרעות שנגרמו ע"י מסלת הברזל בשימוש הקרקעות שדרכן נסולה המסילה ; וכן